

KONCERTNI ATELJE

DRUŠTVO SLOVENSkih SKLADATELJEV
SOCIETY OF SLOVENE COMPOSERS

v sodelovanju s
Festivalom Ljubljana –
36. Slovenski glasbeni dnevi

Mestna občina
Ljubljana

Franc KOSEM – *trobenta*

Jože BOGOLIN – *tolkala*

PROGRAM

Matej Bonin, Brett Dean, Leon Firšt, Tilen Lebar,
Giacinto Scelsi, Danijel Dane Škerl, Tadeja Vulc

Sreda, 20. aprila 2022, ob 19.30

Festival Ljubljana,
Viteška dvorana Križank

Ob 19.00 – Predkoncertni pogovor

Moderatorka: Nina Šenk

WWW.DSS.SI

WWW.LJUBLJANAFESTIVAL.SI

PROGRAM

Brett DEAN

THE SCENE OF THE CRIME za trobento in tolkala

Tilen LEBAR

LĪMEN III za trobento in tolkala*

Giacinto SCELISI

QUATTRO PEZZI za trobento solo

Danijel Dane ŠKERL

TRI SKICE za trobento in tolkala

Matej BONIN

EPPUR SI MUOVE III za tolkala

Tadeja VULC

UTRINKI za trobento in tolkala*

Leon FIRŠT

HIT IT! za trobento in tolkala*

O POUSTVARJALCIH ...

Franc KOSEM je od leta 2004 solo trobentač osrednjega državnega Orkestra Slovenske filharmonije ter od leta 2015 docent za trobento in komorno igro na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani. Od leta 2013 je vodja Društva za trobilno komorno glasbo SiBRASS.

Dodiplomski in podiplomski študij je končal na Akademiji za glasbo v Ljubljani v razredu zaslužnega profesorja Antona Grčarja, dodatno pa se je izpopolnjeval na Visoki šoli za glasbo v Karlsruheju pri profesorju Reinholdu Friedrichu.

Kot solist, komorni ali orkestrski glasbenik se je doslej predstavil na številnih festivalih in koncertnih odrih doma in širom po svetu, kot so Festival Ljubljana, Festival Maribor, Festival Slowind, Glazbene večeri u sv. Donatu, Gustav Mahler Wochen Toblach, Pacific Music Festival Sapporo, Lucerne Festival ter osrednja koncertna prizorišča po Evropi, na Japonskem, v Braziliji ter v Washingtonu in New Yorku. Sodeloval je z orkestri Klangforum Dunaj, Mozart iz Bologne, Leonora iz Pistoie, Mlado Izraelsko filharmonijo in Filharmonijo Gorzow, pod taktirko nekaterih legendarnih dirigentov kot so Claudio Abbado, Zubin Mehta, Maxim Vengerov, Pierre Boulez, Michael Tilson Thomas, Matthias Pintscher, Marko Letonja in Uroš Lajovic.

V letu evropske prestolnice kulture Maribor 2012 je kot vodja izobraževanja v projektu Povezovanje z glasbo sodeloval z vrhunskimi solisti in pedagogi svetovnega slovesa, kot so Wolfram Christ, Branimir Slokar, Hans Gansch, Emanuel Abbühl, François Benda, Felix Renggli, Gustavo Nunez, Božo Paradžik, Raymond Curfs, Martin Ostertag in Gregory Ahss.

Solistično je doslej koncertiral ob spremljavi Simfoničnega orkestra RTV Slovenija, Simfoničnega orkestra SNG Maribor, Zagrebških solistov, Zadarskega komornega orkestra in Orkestra Slovenske filharmonije,

* krstna izvedba

s katerim je posnel svojo prvo solistično zgoščenko s Koncerti za trobento in orkester Leopolda Mozarta, Franza Josepha Haydna ter Johanna Nepomuka Humla. Ob tej je posnel še zgoščenko Reflections z deli za trobento in klavir, ter kot izvajalec in producent sodeloval pri več albumih komorne glasbe. Številne posnetke njegovih izvedb hrani arhiv Radia Slovenija. Franc Kosem je prejemnik nagrade Prešernovega sklada za leto 2012.

Jože BOGOLIN je po šolanju na Münchenski visoki šoli za glasbo in gledališče prevzel oddelek tolkal na Ljubljanskem Konservatoriju za glasbo in balet. Aktivno koncertira po odrih sveta: Carnegie Hall (New York (ZDA)), Berlinska Filharmonija (Nemčija), Hermitage Theater-Sankt Peterburg (Rusija), Ljubljanski Festival (Slovenija), Avditorij Tenerife (Španija), Festspiele Salzburg (Avstrija) ... v sodelovanju s solisti in različnimi sestavi: Mate Bekavac, Richard Tognetti, Marko Hatlak, družina Boginov, Vladimir Askhenazy, N. J. Živković, Keiko Abe, Momoko Kamiya, Peter Sadlo, Eric Sammut, Katarzyna Mycka, Orkester Slovenske filharmonije, Simfonični orkester RTV Slovenija, Orkester SNG Opera Balet Ljubljana, Komische Oper Berlin, Australian chamber, PerkumaniaParis, Slowind-Slovenija, DRUMARTICA-Slovenian Percussion Duo (s Simonom Klavžarjem) ... Prvenec Drumartica I (posnet z duom DRUMARTICA) dopolnjuje pestro zbirko Jožetovih zvočnih zapisov s priznanimi umetniki: Jorge Ben (Dejavu rec), Simfonični orkester RTV Slovenija/Jürg Wyttenbach (RTVS), TASF (ZKP), Hamo&Tribute 2 love, Dejan Lapanja in Katarina Juvančič – Selivke, filmih (Inventura ...), risankah (Koyaa ...), reklamah in glasbenih filmih ... S skladatelji: Bruce Hamilton, Minas Boubarakis, Matej Bonin, Uroš Rojko, Nelida Behar, Peter Šavli, Matija Krečič ... in s podporo ADAMS Musical Instruments in Innovative Percussion Inc. išče nove izzive in glasbene svetove.

... O SKLADATELJIH IN NJIHOVIH DELIH

Brett DEAN (1961)

je avstralski skladatelj, violist in dirigent. Rodil se je v Brisbaneu. Pri devetih letih se je začel učiti igranja na violino. Kasneje je študiral violo na Queensland Conservatorium, kjer je leta 1982 diplomiral. Med leti 1985 in 1999 je bil violist Berlinskih filharmonikov. Kasneje se je odločil za vrnitev v Avstralijo, kjer je nadaljeval svoje delo kot umetniški vodja raznih festivalov. Bil je tudi direktor Australian National Academy of Music v Melbourneu. Kot skladatelj in glasbenik je bil večkrat gost in izvajalec na koncertnih prizoriščih po vsem svetu.

THE SCENE OF THE CRIME

Skladbo sem napisal ob koncu svoje pet let trajajoče fascinacije s Shakespearovim Hamletom. Ta ne tematsko ne motivično ni eksplicitno povezana z opero Hamlet, vendar pa me je, preden naj bi se lotil novih projektov, k še zadnji referenci na Hamleta navedla gola veličina te tematike, skupaj z dejstvom, da je glasbeni duo doživel premiero na festivalu Håkana Hardenbergerja v mestu Malmö, ki je le lučaj oddaljen od »Elsinorja« na drugi strani ožine Øresund. Naslov implicira nekoliko temačnejše, »noir« vidike delov skladbe, ki so sicer bolj mirni in skrivnostni.

Brett Dean

Tilen LEBAR (1993)

je saksofonist, skladatelj in improvizator rojen v Murski Soboti, ki živi in deluje v Den Haagu na Nizozemskem. V njegovi glasbi lahko opazujemo posebno pozornost do individualnih instrumentalnih tehnik in njihove barvne skladnosti, temeljito poznavanje tradicije zahodne umetne glasbe in hkrati eksperimentalnih

tokov. S predstavitvijo na 67. skladateljski tribuni Rostrom je njegovo delo *Staticotion za akordeon in elektroniko* bilo uvrščeno tako med priporočena dela med mladimi avtorji, kot tudi v splošni kategoriji. Na prestižnem 28. srečanju mladih skladateljev v Apeldoornu pod vodstvom ansambla Orkest De Ereprijs je njegovo delo *Thought Echo* prejelo nagrado RKST21 in mu prineslo uvrstitev med lavreate. Za podiplomski študij kompozicije na Kraljevem konservatoriju v Den Haagu na Nizozemskem je prejemal štipendijo Ministrstva za kulturo Republike Slovenije. Njegova dela so založena pri Donemus, ki je vodilna nizozemska založniška hiša za sodobno klasično glasbo. Med pomembnejša sodelovanja vključuje ansamble kot so Asamisimasa, ansambel Oerknal, ansambel Contrechamps, Slagwerk Den Haag in inštitucije kot so Experimental Studio SWR Freiburg ter Dutch National Opera & Ballet. Njegova dela so posvečena umetnikom in umetnicam kot so Christoph Grund, Luka Juhart, Susanne Peters, Anja Clift, Valentina Štrucelj, Peter Kruder in Matjaž Drevenšek.

LĪMEN III

V februarju 2021 sem po spletu okoliščin naletel na termin liminal spaces, ki v slovenskem prevodu nima drugačne označbe kot prehodni prostor. Tovrstna označba se nanaša na zapuščene stanovanjske objekte, hodnike, podhode, trgovske centre, pisarne, skladišča, tovarne ... Prvotna namembnost vseh teh prostorov je seveda, da so zapolnjeni in obljudeni. S tem ko postanejo zapuščeni, izgubijo tudi svoj prvotni namen. Ob obisku tovrstnih lokacij ljudje poročajo o individualnih ali celo kolektivnih emocionalnih in spominskih reakcijah, seveda znotraj širšega kulturnega okolja posameznice/posameznika. Te vključujejo dva fenomena: anemoia, ki se po svoji definiciji nanaša na doživljanje nostalgčnosti do časa ali obdobja, ki ga posameznica/posameznik nista doživela, in kenopsia, ki označuje doživljanje atmosfere posameznega zapuščene prostora, ki prinaša zunajkontekstualno zamolklost, kakršna prej ni bila prisotna, saj sta okolje ali prostor v svoje

delovanje vključevala množice ljudi. Prehodni prostori tako omogočijo izkustvo obeh omenjenih fenomenov. Ob nadaljnji raziskavi sem naletel na mnogoterost termina liminal, ki ga najdemo na primer v antropologiji in folklori (npr. iniciacijski obredi), religiji (vnebohod, reinkarnacija), psihologiji (stanje percepcije in prehodnost, faza senzornega zaznavanja) ali filozofiji (mejniki med »enostjo« in »drugostjo«). V primeru iniciacijskih obredov mi je teorija Arnolda van Gennepa približala antropološki pogled na prehodnost. Gennep je strukturalni termin liminality in ga v tem kontekstu povezal z latinsko besedo Līmen, ki izraža ravno prehodnost ali prehod. Kontinuiteta cikla skladb Līmen razvija naprej mojo fasciniranost nad tovrstno prehodnostjo in je nadaljevanje dela *Līmen* (instalaciji, koncert za flavto, klarinet, zvočni zapis in živo elektroniko) ter je konceptualno izrabljajo antropološko definicijo iniciacijskih obredov, ta pa ravno tovrstno prehodnost prostora izraža skozi tridelno Gennepovsko strukturo in *Līmen II* (delo za klavir, zvočni zapis in elektroniko v živo). Tokrat se »pre-liminality«, ki na metaforičen način zapušča prvotno stanje in v tem primeru realizira skozi pointilistično zvočno sliko postopoma razvije v glissande, ki nekako povezujejo frekvenčno modulacijo med 174 in 184 Hz. Le-ta se prelevi v frekvenčni spekter četrtona nižjega subkontra E. Z vidika harmonije, zvoka in makroforme je okolje izredno statično. Notranje ravnovesje, ki se v tem primeru nanaša na zvočna gibanja posameznih delcev harmonije, dopušča in opozarja na živost zvočnega materiala. V drugem delu »liminality« postopoma vključujem druge razširjene zvočne tehnike, ki zaobjemajo zgoščevanje zvočnega materiala z drgnjenjem činel s palčko in lokovanja – ter v trobenti uporabo plastičnega lončka s frnikolami in pritrjeno aluminijasto folijo na odmevnik. S tem se odprejo mikroprocesi (vključujoč interference z mikrotonalnimi razlikami in utripajočo zvočnost), ki predstavijo novi spekter malega f. Postopen prehod na »post-liminality« privede do svetlih barv in s tem iskanja palet, ki se v prehodu zlijejo s tehniko šuma in utripajoče zvočnosti ter glissandov na vibrafonu. Seveda, s tem se vrnemo

na prvotno frekvenčno modulacijo. Makrostruktura se tako navezuje na striktno predpisan sekvenčni razvoj dogodkov, ki omogočijo spremembe identitete in težijo k razgibanosti zvoka znotraj mikroprocesov ter makrostrukture, ki zaobjema razvoj zgoščevanja in postopoma gradi svojo polnost. Post-liminality ponovno privede do povezav statičnega zvoka, ki pa je spremenjen in prinese zaključitev s tretjim zvočnim spektrom malega f#.

Tilen Lebar

Giacinto SCELSI (1905–1988)

je bil italijanski skladatelj in pesnik. Sledil je delu Arnolda Schönberga in tako postal prvi italijanski skladatelj, ki je uporabljal dodekafonijo. Njegovo najbolj znano delo je *Quattro pezzi su una nota sola* (Pet skladb na eni noti). Kot skladatelj je sodeloval z ameriški avtorji kot so John Cage, Morton Feldman, Earle Brown; bil je tudi mentor Alvinu Curranu. Njegovo delo je služilo kot inspiracija skupini Gruppo di Improvvisazione di Nuova Consonanza Ennia Morriconeja.

QUATTRO PEZZI

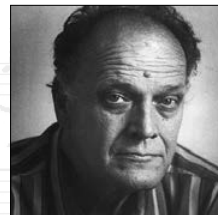
Ustvarjalnost Giacinta Scelsija je mogoče razdeliti na štiri obdobja in *Štiri skladbe za solo trobento* je napisal leta 1956 v svojem drugem obdobju, ko je nanj močno vplivala vzhodnjaška kultura, zato ni čudno, da je bil vse bolj prepričan, da je spontana improvizacija pomembnejša od striktnih kompozicijskih tehnik. V prvem stavku so jasno razvidni azijski vplivi v melodiki, ki poteka v ozkem ambitusu in ozkih intervalih (tudi četrtonih) in obigrava izhodiščni ton *h*, hkrati pa se zdijo po svoji obliki prve tri skladbe tudi povsem prosto rapsodične. Prav v takšnem improvizacijskem obigravanju različnih središčnih tonov je že mogoče razpoznati kasnejšo Scelsijevo tehniko komponiranja zgolj s posameznimi toni. Ta postopek osredičenja na posamezen ton postaja v štirih skladbah vse bolj jasen

in se zdi, da v zadnjem komadu že popolnoma prevlada. Namesto tonskih višin postane zdaj glavno gradivo ritmično pletenje in različna harmonska zabarvanja enega tona (npr. z uporabo dušilca).

Gregor Pompe

Danijel Dane ŠKERL (1931–2002)

se je rodil leta 1931 v Ljubljani. Njegov rod pa prihaja s Krasa. Leta 1952 je v Ljubljani na Akademiji za glasbo diplomiral iz kompozicije pri L. M. Škerjancu. Leta 1957 se je izpopolnjeval v elektronskem studiu radia Köln v Nemčiji. Sprva je učil na več Ljubljanskih glasbenih šolah (1948–1960) nato je predaval kompozicijo na Akademiji za glasbo v Sarajevu, potem pa do leta 1997 na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Istega leta ga je Univerza v Ljubljani imenovala za zasluženega profesorja. Ob študiju je vodil amaterske pevske zборе in orkestre. 1960–1970 je dirigiral tudi sarajevskemu orkestru RTV. V letih 1971–1975 je bil predsednik Društva slovenskih skladateljev.

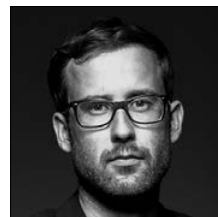
TRI SKICE

Škerlove *Tri skice* so tri miniature v ciklično zaokroženi obliki. Poudarek je na stalnem variiranju motivov, na raznovrstni ritmiki in na stalnem dinamičnem valovanju. V takšni glasbi je (z nekaj izjemami v drugi miniaturi) bolj malo prostora za kontraste med živahno virtuoznostjo in tenkočutno spevnostjo: vse skupaj je ves čas v pogonu in karakterno enotno.

Črt Sojar Voglar

Matej BONIN (1986)

je diplomiral iz kompozicije pod mentorstvom prof. Uroša Rojka na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Izobraževanje je nadaljeval na Univerzi za glasbo in uprizoritvene

umetnosti v Gradcu, smer kompozicija-glasbeni teater, pod mentorstvom prof. Beata Furrerja. Za svoj študij v tujini je bil prejemnik štipendije Ministrstva za kulturo Republike Slovenije.

Za svoja dela je prejel več nagrad, med drugim Prešernovo nagrado Univerze v Ljubljani leta 2008, na priporočilo dirigenta in skladatelja Petra Eötvösa je bil v letu 2014 prejemnik nagrade Gargonza Arts Award. Predstavil se je na EXPO Milano 2015, kjer je bil izbran med 50 finalistov kompozicijskega natečaja »Feeding Music-Music for EXPO 2015«. Na 62. mednarodni skladateljski tribuni Rostrum v Talinu 2015 je zmagal v kategoriji »do 30 let« s skladbo *Cancro* (za simfonični orkester). Leta 2016 je bil prejemnik delovne štipendije Ministrstva za kulturo. V letu 2017 je svoje delo *Shimmer II* predstavil na festivalu »cresc ... Biennale für Moderne Musik Frankfurt Rhein Main«, v sklopu kompozicijskega seminarja, ki ga organizira Ensemble Modern. Redno sodeluje z mednarodno uveljavljenimi solisti in ansambli (Ensemble Modern, Norrbotten NEO, Simfonični orkester RTV Slovenija, Orkester Slovenske filharmonije, akordeonist Luka Juhart, violistka Megumi Kasakawa, hornist Saar Berger, pevka Irena Tomažin, tolkalni duo Drumartica, OL-SK duo, Savasa Trio, Shanghai Sinfonietta, Slowind ansambel, Divertimento Ensemble, neuerBand, ansambel MD7 ...).

Pomembno mesto v njegovem ustvarjanju predstavljajo zanj sodelovanja s plesnimi koreografi (Mirjam Klebel, Irena Tomažin, Tomaž Simatovič). Plod teh sodelovanj so tudi tri plesne predstave, za katere je pripeval glasbo: *Islands in the fog* (2010), *Paradise on stage* (2014) in *Telo glasu* (2015).

Poučuje na Akademiji za glasbo v Ljubljani (solfeggio) in na Gimnaziji Koper (glasbeno-teorični predmeti).

EPPUR SI MUOVE III

Skladba *Eppur si muove III* (za tolkalca) je nadaljevanje mojih zanimanj, ki sem jih razvijal že pri pisanju skladbe *Trash me out* (za dva tolkalca). Od nekdaj me je privlačila komponirana glasba, ki se spogleduje z zvenom spontanosti, ki ga dajejo improvizirane glasbene

prakse. Še posebej pri tolkalih zato pogosto izhajam iz same gibalne osnove, potrebne za realizacijo glasbenega materiala. Delo je bilo napisano na povabilo dua Drumartica in njunega Metabonmaja, kjer je skladbo krstno izvedel izvrstni Luka Poljanec, tokrat pa bo skladba zazvenela prav tako v izvedbi izvrstnega tolkalista in dragega prijatelja Jožeta Bogolina.

Matej Bonin

Tadeja VULC (1978)

je začela s študijem na Akademiji za glasbo v Ljubljani in nadgradila svoje veščine na Dunaju, na Univerzi za glasbo in uprizoritvene umetnosti. Njeno delo je stalno prepletanje dirigiranja in skladanja. Zaposlena je kot predavateljica na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru.

Kot skladateljica in dirigentka je prejemnica številnih nagrad: 4. nagrade na tekmovanju Rostrum na Nizozemskem, študentske Prešernove nagrade za kompozicijo *Tri iveri*, 2. nagrade na anonimnem natečaju Ministrstva za kulturo Republike Slovenije in 1. nagrade na mednarodnem tekmovanju Akademskega pevskega zbora Tone Tomšič za priredbo ljudske pesmi. Je prejemnica kipca Gallus za posebne dosežke z Akademskim pevskim zborom Maribor, s katerim je osvojila številne nagrade doma in v tujini. V letu 2016 je kot dirigentka prejela posebno nagrado: »Special prize for excellent conducting performance«, v Debrecenu na Madžarskem, v letu 2020 pa je prejela Zlati znak JSKD za izjemne ustvarjalne dosežke na področju vokalne glasbene dejavnosti.

UTRINKI

Skladba *Utrinki* je sestavljena iz različnih delov, ki so sami po sebi kot majhni utrinki. Kot ideja sama mi je najprej bil zvezdni utrinek, ki ga navadno radi vidimo na nebu in si ob njem zaželimo kakšno željo (le-tega trobenta tudi v enem izmed delov nekako nakaže in

ga kasneje kot misel nanj ponovi, vendar ga takrat odpelje v novo zvočno gmoto). Vsekakor v skladbi ne gre zgolj za utrinek kot tak, ampak za majhne zametke idej, utrinke misli, ki prinašajo novo ali pa že slišano kopreno zvokov oz. zvočni material. S tem enačim ideje ljudi, ki so včasih zgolj trenutne, drugič porajajo nove dimenzije in odkritja. Cilj v skladbi mi je bil tudi izhajati iz podobnih zvokov ter poskušati narediti enakovreden dialog med izvrstnima instrumentalistoma, katerima skladbo tudi posvečam.

Tadeja Vulc

Leon FIRŠT (1994)

je eden največkrat nagrajenih in najbolj izvajanih slovenskih skladateljev mlajše generacije. Z odliko je končal magistrski študij kompozicije na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri prof. Dušanu Bavdku. Pred tem je na Glasbeni šoli v Celju končal nižjo stopnjo klarineta (prof. Bojan Logar) ter nadaljeval srednjo stopnjo s študijem tolkal v razredu prof. Damirja Korošca na Prvi gimnaziji v Celju in glasbeni šoli Celje. Do sedaj je ustvaril več kot 80 simfoničnih, komornih in solističnih skladb, ki so bile večkrat izvedene na koncertih v Sloveniji in po svetu. Je dobitnik mednarodnih in državnih nagrad, vključno s Prešernovo nagrado Univerze v Ljubljani, prvo nagrado elitnega skladateljskega tekmovanja na Filipinih in Kristalnim grbom Mestne občine Celje.

HIT IT!

V skladbi gre za podajanje ritmičnih in melodičnih motivov med tolkali in trobento, kjer sem želel poudariti tako podobnosti v zvenu, kot kontraste. Kot nekdanji tolkalec, ki ima brata trobentača, sem med razvijanjem materiala imel v mislih »bratsko«
dinamiko. Torej veliko zafrkavanja in nesoglasja, vendar podoben DNK. S tem sem v skladbo poleg virtuoznih pasaž, ki sem si jih

lahko neomejeno privoščil, saj dobro poznam ustvarjanje izvajalcev, vključil tudi nekaj »humornih«
vložkov.

Leon Firšt

KONCERT STA OMOGOČILA

Ministrstvo za kulturo RS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Mestna občina Ljubljana

Mestna občina
Ljubljana

DANZA
Allegro (♩ = 120 ca)

INFORMACIJE

Društvo slovenskih skladateljev

Trg francoske revolucije 6

1000 Ljubljana

01/241 56 60

info@dss.si

www.dss.si

